

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Правни основ за доношење овог закључка садржан је у члану 45. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14 и 44/14), којим је прописано да стратегијом развоја Влада утврђује стање у области из надлежности Републике Србије и мере које треба предузети за њен развој.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Потреба за израдом и усвајањем Стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији за период 2016-2020. године (у даљем тексту: Стратегија), са циљем да се дугорочно дефинишу проблеми организација цивилног друштва у Србији и укаже на ограничавајуће факторе развоја организација цивилног друштва, дефинишу потребе цивилног друштва, правци развоја итд, утврђено је Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније за период 2013-2016. године.

У Плану рада Владе за 2016. годину предвиђено је у оквиру програма/пројекта „Стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва“, као један од резултата и усвајање Стратегије и пратећег Акционог плана за период 2015 – 2019. године.

Даље, у Акционом плану за спровођење Стратегије реформе јавне управе за период 2015. до 2017. године („Службени гласник РС“, број 31/15), у оквиру мере 5.1. „Унапређење услова за учешће заинтересоване јавности у раду јавне управе уз повећање доступности информација о раду јавне управе и јавним финансијама“, резултат 5.1.2. „ОИЦД и грађани укључени у процесе креирања, спровођења и праћења јавних политика на националном и локалном нивоу“, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом (у даљем тексту: Канцеларија) препозната је као партнер у реализацији активности „Припрема, консултације и усвајање Националне стратегије за креирање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Србији за период 2015-2019. године и Акционог плана за њено спровођење“. Као носилац ове активности утврђено је Министарство државне управе и локалне самоуправе - сектор надлежан за послове међународне сарадње.

Такође, доношење Стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији предвиђено је и Акционим планом за спровођење иницијативе Партнерства за отворену управу у Републици Србији за 2014. и 2015. годину.

Период на који ће се односити ова стратегија је измењен у односу на План рада Владе за 2016. годину, с обзиром да, у року који је био планиран, иста није усвојена. Такође јавна расправа је показала потребу да се измени и назив овог стратешког документа који сада гласи „Стратегија за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији за период 2016-2020. годину“.

С обзиром на горенаведено, Канцеларија сматра да би било изузетно значајно доношење овог стратешког документа јер би утврдио даље кораке развоја цивилног друштва на период од пет година.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У уводном делу дефинисан је значај и улога организација цивилног друштва у Републици Србији.

У другом делу одређен је појам организација цивилног друштва.

У трећем делу налазе се општи подаци о броју и структури организација цивилног друштва у Републици Србији.

У четвртном делу дефинисани су циљеви овог стратешког документа.

У петом делу је представљен однос ове стратегије са другим стратегијама.

У шестом делу представљено је тренутно стање, предности и недостаци, у области „Институционални и правни оквир за сарадњу јавне управе и цивилног друштва у процесу израде закона и других инструмената јавних политика“, као и предлози за његово унапређење. С тим у вези, уочени је следеће: непостојање адекватног правног оквира за спровођење процеса консултација органа јавне управе са организацијама цивилног друштва, недовољни капацитети организација цивилног друштва да учествују у процесу консултација, непостојање Савета за развој и сарадњу са цивилним друштвом, недовољни кадровских и стручних капацитета Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом итд.

У седмом делу представљено је тренутно стање, предности и недостаци, у области „Финансијске одрживост организација цивилног друштва“, као предлози за његово унапређење. У оквиру овог дела посебна пажња је посвећена следећим областима:

- у подтачки један „Јавно финансирање“, приказано је тренутно стање у области финансирања организација цивилног друштва на територији Републике Србије, постојећи недостаци прописа који уређују ову област и препоруке за унапређење истих.

- у подтачки два „Могућност коришћења јавног простора од стране организација цивилног друштва“, приказано је тренутно стање у области коришћења јавног простора од стране организација цивилног друштва на територији Републике Србије, постојећи недостаци прописа који уређују ову област и препоруке за унапређење истих.

- у подтачки три „Развој филантропије“, приказано је тренутно стање у области развоја филантропије у Републици Србији, постојећи недостаци прописа који уређују ову област и препоруке за унапређење истих.

У осмом делу представљено је тренутно стање, предности и недостаци, у области „Улога организација цивилног друштва у социо-економском развоју“, као и предлози за његово унапређење. У оквиру овог дела посебна пажња је посвећена следећим областима:

- у подтачки један „Социјално предузетништво“, приказано је тренутно стање у области креирања јавних политика за развој социјалног предузетништва у Републици

Србији, постојећи недостаци прописа који уређују ову област, односно непостојање адекватног правног оквира и препоруке за унапређење истих.

- у подтачки два „Волонтерство“, приказано је тренутно стање у области волонтирања, постојећи недостаци у овој области, тј. Закона о волонтирању и препоруке за унапређење истог.

- у подтачки три „Улога организација цивилног друштва у пружању услуга социјалне и здравствене заштите“, приказано је тренутно стање у области социјалне и здравствене заштите, постојећи недостаци прописа који уређују ову област, тј. улогу организација цивилног друштва у процесу лиценцирања као могућих пружаоца социјалне или здравствене заштите и препоруке за унапређење истих.

У деветом делу представљено је тренутно стање, предности и недостаци, у области „Улога организација цивилног друштва у неформалном образовању“, као и предлози за његово унапређење. С тим у вези уочени су недостаци у институционалном и правном оквиру, односно утврђена је неопходност за унапређење истих, како би се на адекватан начин омогућило организацијама цивилног друштва да пружају услуге неформалног образовања.

У десетом делу представљено је тренутно стање, предности и недостаци, у области „Улога организација цивилног друштва у европским интеграцијама“, као и предлози за његово унапређење. С тим у вези у овој стратегији изнето је неколико кључних проблема. Пре свега неопходно је унапредити механизме учешћа организација цивилног друштва у праћењу преговарачких поглавља, омогућити организацијама цивилног друштва правовремено и објективно информисање о преговарачком процесу, затим унапредити капацитете органа државне управе за програмирање и праћење извештавања о реализацији фондова ЕУ намењених цивилним друштву итд.

Једанаести део се односи на неопходна финансијска средства потребна за реализацију ове стратегије.

Дванаести део се односи на пратећи акциони план и основне елементе које садржи исти.

Тринаести део уређује начин праћења, спровођења и извештавања о успешности реализације ове стратегије.

Четрнаести део се односи на обавезност објављивање ове стратегије у Службеном гласнику, односно констатује се да је саставни део ове стратегије Акциони план који представља Прилог 1, као и План спровођења и праћења успешности Стратегије који представља Прилог 2.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији за период 2016-2020. године, представља стратешки документ који обухвата више буџетских циклуса, за које се средства опредељују кроз годишњи Закон о буџету Републике Србије.

Ова стратегија и пратећи акциони план, одређују активности, носиоце, партнере, рокове за реализацију и потребна средства за реализацију.

Средства која ће бити потребна за спровођење активности, планираће се на одговарајућим разделима државних органа и организација које су носиоци мера из Акционог плана. Процењује се да ће за реализацију стратешких циљева у наредном периоду, финансијска средства бити планирана у оквиру лимита одређених од стране Министарства финансија, јер ће се активности реализовати у оквиру постојећих материјалних, финансијских и људских ресурса.

С обзиром да је Републике Србија опредељена за стицање пуноправног чланства у Европској унији, у периоду обухваћеном овом стратегијом, финансијска средства, поред средстава из буџета Републике Србије, обухватиће и очекивана средства из буџета Европске уније, као и средства међународних донатора.

Укупна средства планирана за период од три године (2016 - 2018), износе 77.649.000,00 динара при чему 10.753.000,00 динара чине буџетска средства, а 66.896.000,00 динара средства из осталих извора.

Укупан буџет за 2016. годину је планиран у износу од 4.581.000,00 динара, при чему 3.561.000,00 динара чине буџетска средства, а 1.020.000,00 динара средства из осталих извора.

Буџет за 2016. годину исказан је у складу са програмским начином приказа буџетских средстава, по носиоцима и буџетским позицијама Законом о буџету за 2016. годину на следећи начин:

1. **Министарство омладине и спорта** определило је средства у укупном износу од 3.500.000,00 динара
Раздео 29, Глава 29.0, Програм 1302, Функција 810, Програмска активност/ пројекат 0005;
Раздео 29, Глава 29.0, Програм 1301, Функција 810, Програмска активност/ пројекат 0004;
2. **Канцеларија за европске интеграције** определила је средства у укупном износу од 61.000,00 динара
Раздео 3, Глава 3.10, Програм 0602, Функција 110, Програмска активност/ пројекат 0001;
Раздео 3, Глава 3.10, Програм 0602, Функција 110, Програмска активност/ пројекат 0002;
Раздео 3, Глава 3.10, Програм 0601, Функција 110, Програмска активност/ пројекат 0007.

Буџетска средства за 2017. и 2018. годину ће бити планирана на разделима како је приказано акционим планом, у оквиру лимита опредељених од стране Министарства финансија.